

Capgirant Sant Antoni (2) El mobiliari

Dc, 6/11/2019 per Eloi Aran Sala

[Betel. Arquitectura, Art i Religió](#)

En l'arquitectura sacra el disseny del mobiliari litúrgic és un altre projecte dins del projecte global. A voltes, fins i tot només amb la disposició del mobiliari - la disposició del "trident" de la seu, l'altar i l'ambó i la relació de l'assemblea amb aquests - es pot definir ja un espai religiós, com va demostrar ja als anys vint del segle passat l'arquitecte Rudolf Schwarz en les trobades del moviment de joves catòlics al castell de Rothenfels sota el guiatge del teòleg i bisbe Romano Guardini.

Altar.

L'altar es troba situat a l'eix de la nau principal sobre plataforma circular d'un graó segons plànols. La seva base s'ajusta a l'especejament de 1,80m del passadís central que recorre el presbiteri des de l'accés de l'absis (tres lloses de 60x120cm posades pel seu cantó curt). El primer nivell de l'altar, en el seu sòcol, està conformat per les mateixes peces del paviment, creant una línia d'ombra respecte la resta de l'altar que té majors dimensions segons plànols.

L'estructura de l'altar es conforma per totxanes unides amb morter, fins a una alçada de 1,90m segons plànols. Recobrint els laterals i la part superior hi ha dos materials: marbre i llistons de fusta noble de 5x8/6/4cm de secció i longitud variable. El conjunt assoleix una cota superior de 1,95m. Per tal de crear el retranqueig entre la base i la part superior es disposen pletines metàl·liques d'acer inoxidable a mode d'angle de 6x6cm i 6mm de gruix. Aquestes pletines serveixen també per sostenir la peça de marbre de taula de l'altar. Mentre les peces de marbre es sostenen per la pletina i el morter al lateral de la paret de totxana, els llistons de fusta s'encolen en un taulell DM clavat a la totxana.

La idea de projecte de l'altar és una fusió de les següents referències:

1_ L'altar com l'escala de Jacob (visible als laterals):

«Tot somiant, va veure una escala que, des de terra, anava fins al cel. Els àngels de Déu hi pujaven i baixaven. El Senyor es trobava davant seu i li deia: "Jo sóc el Senyor, Déu d'Abraham, el teu avantpassat, i Déu d'Isaac. La terra on dorms, la donaré a tu i a la teva descendència."» (Gn 28,12-13)

2_ L'altar com memòria del sacrifici d'Isaac (feix de llenya representat pels llistons):

«Arribats a l'indret que Déu li havia indicat, Abraham hi va aixecar un altar i va apilar-hi la llenya. Després va lligar el seu fill Isaac i el posà a l'altar, damunt la llenya. Llavors Abraham allargà la mà i agafà el ganivet per degollar el seu fill. Però l'àngel del Senyor el va cridar des del cel: "Abraham, Abraham!", Ell li va respondre: "Aquí em tens". L'àngel li va dir: "No aixequis la mà contra el noi, no li facis res. Ara sé que reverencies Déu, tu que no li has refusat el teu fill únic."» (Gn 22,9-12)

Per altra banda, el feix de llenya també fa memòria al sacrifici per expiació dels pecats del poble jueu en l'holocaust de un moltó o anyell:

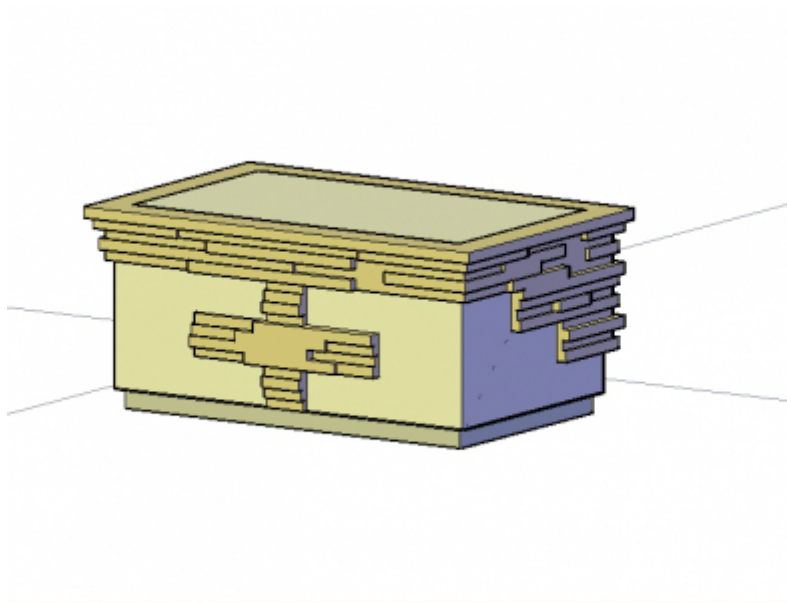
«El foc de l'altar no s'ha d'apagar mai; el sacerdot hi afegirà llenya cada matí, i al damunt hi disposarà la víctima oferta en holocaust i hi cremarà el greix dels sacrificis de comunió. Sobre l'altar hi haurà foc constantment: no s'ha d'apagar mai» (Lv 6, 1-23)

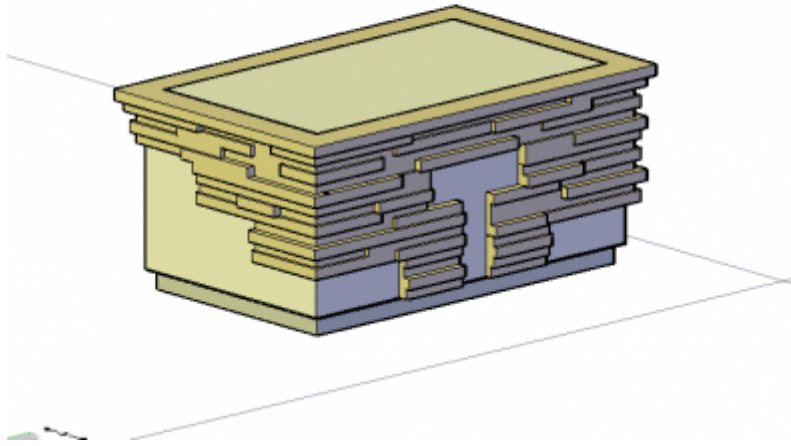
3_ L'altar com lloc de memòria del Cos del Crucificat (inscripció de l'INRI a la part frontal cap a la nau principal):

«Pilat va fer escriure un rètol i el féu posar a la creu. Hi havia escrit: «Jesús de Natzaret, el rei dels jueus.» Molts dels jueus el van llegir, perquè l'indret on havia estat crucificat Jesús queia prop de la ciutat. El rètol era escrit en hebreu, en llatí i en grec.» (Jn 19, 19-20)

4_ L'altar com memòria del Sant Sopar: Llosa de marbre damunt del “feix de llenya” a la part superior que transforma la imatge de l'holocaust de l'anyell per la imatge de l'Anyell Pasqual que es lliura en el Cos de Crist en l'ofrena eucarística.

5_ L'altar amb la Tau de Sant Antoni Abat en la part frontal cap a l'interior del presbiteri.

Ambó.

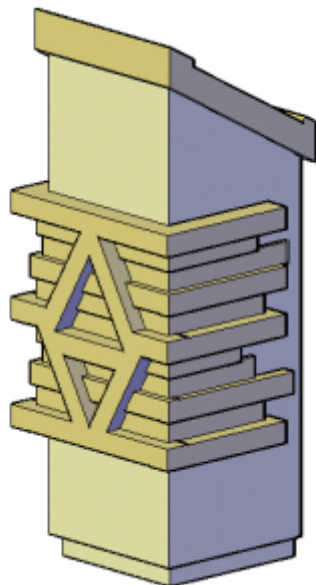
L'ambó es preveu mòbil segons la disposició de l'assemblea (ocupant només el presbiteri, o bé tota l'església). Es preveu un ambó fet d'estructura de fusta (DM pintat blanc) que incorpora els mateixos llistons de fusta noble citats per l'altar tant en la part superior per sostenir el llibre en la proclamació de les lectures, com en tres de les seves parts laterals, on s'incorpora el símbol de l'alfa i l'omega, en una versió geometritzada:

"Jo sóc l'Alfa i l'Omega, diu el Senyor Déu, el qui és, el qui era i el qui ve, el Déu de l'univers" (Ap 1,8)

"En veure'l vaig caure als seus peus com mort, però ell va posar sobre meu la mà dreta i em digué: No tinguis por. Jo sóc el primer i el darrer" (Ap 1,17)

"Ja s'han complert! Jo sóc l'Alfa i l'Omega, el principi i la fi. Als qui tinguin set, jo els concediré que beguin a la font de l'aigua de la vida sense pagar res" (Ap 21,6)

"Jo sóc l'Alfa i l'Omega, el primer i el darrer, el principi i la fi" (Ap 22,13)

Seu, seients auxiliars i credença.

Per la mateixa raó que el cas anterior, seu i cadires auxiliars són mòbils. L'estructura de la seu i els seients auxiliars, que es preveuen que siguin dos, un a cada banda de la seu, tenen les mateixes característiques de l'ambó: plafons de DM pintat de blanc mentre que el respalller, la cadira i els elements laterals estan conformats pels llistons de fusta indicats en planimetria.

La credença és una modificació dels seients auxiliars, on es puja el seient fins a la cota superior per tal de convertir-ho en tauleta de suport per disposar-hi les espècies prèvies a la consagració.

Retaule perimetral: quan l'arquitectura parla del temps litúrgic.

Sota les pintures de Lluçà Navarro de l'absis es proposa un folrat de fusta perimetral que incorpora un banc perimetral per augmentar la capacitat de l'assemblea. L'especejament està format per franges verticals de fusta en forma de

llibret, de manera que el “paisatge” pot canviar i transformar-se a l’obrir-se per tal de mostrar un mosaic de colors dels temps litúrgics. La idea, doncs, és que l’espai construït parli dels temps celebratius de forma semblant a la que l’ambó o altres elements també es revesteixen amb els colors litúrgics. En aquest folrat perimetral s’incorporen les peces de marqueteria, dissenyades també pel Lluçà Navarro, dels 10 sants catalans que hi ha actualment en el cadirat existent.

Aquest mateix disseny s’incorpora en els quatre retaules mòbils que han de donar fons al president de la celebració i, alhora, serveix de separador visual entre la resta de la nau principal i l’espai celebratius del presbiteri.